

Besluit

Concentratie Sterrenschool Stadskanaal op één locatie

13 april 2017 voornemen

31 mei na positief advies MR definitief

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Wettelijke kader	3
1.3	Leeswijzer	4
2	Ontwikkeling aantal leerlingen	5
2.1	Ontwikkeling aantal leerlingen	5
2.2	Prognose aantal leerlingen	5
3	Onderwijskundige uitgangspunten	7
4	Financiële en formatieve uitgangspunten	10
4.1	Financiële uitgangspunten	10
4.2	Formatieve uitgangspunten	10
5	Besluit	11

1 Inleiding

De Sterrenschool Stadskanaal bestaat uit twee locaties. De hoofdlocatie OBO De Oleander (15AS) en de nevenvestiging OBS Westerschool (15AS01). In de notitie beschrijven we de ontwikkelingen rond OBS Westerschool (15AS01) en welk besluit het college van bestuur wil nemen.

1.1 Aanleiding

In Nederland heeft het basisonderwijs al enkele jaren te maken met een daling van het aantal leerlingen, dat is een onomkeerbare trend. In een aantal delen van Nederland is de krimp fors. In grote delen van de provincie Groningen is de daling meer dan 10% tot en met 2019. In de regio Stadskanaal is dat bijna 15%.

De geschetste gevolgen grijpen ook in op de omvang van de scholen en vragen keuzes omtrent het aantal scholen van Scholengroep OPRON. Vanuit strategische- en onderwijskundige overwegingen zal Scholengroep OPRON blijvend moeten anticiperen op de ontwikkelingen van het aantal leerlingen en moet het keuzes maken, gelet op haar visie op onderwijs, om kwalitatief goed onderwijs te kunnen blijven aanbieden en borgen. Dat vergt acties op de korte termijn en uitvoeringsplannen voor de lange termijn.

Op 1 oktober 2016 had OBS Westerschool 59 leerlingen. Naar verwachting blijft dat de komende jaren verder dalen tot 45 leerlingen in 2020 en op basis van de recente cijfers misschien zelfs 40 leerlingen.

Het college van bestuur is samen met de directie, de staf en de professionals in de scholen van mening dat de kwaliteit van het onderwijs met de beschikbare middelen bij het huidige en te verwachten aantal leerlingen niet meer duurzaam gegarandeerd kan worden. Dat wordt bevestigd door de huidige onderwijskwaliteit. De verwachting is dat de onderwijsinspectie de school in de komende maanden als zeer zwak zal beoordelen. Dit ondanks extra formatieve inzet om de situatie op te lossen. De verwachting is dat zonder grote investeringen in de school, dat dan ook ten laste van andere scholen zal komen, de situatie ook in het komende jaar niet op te lossen is.

Het college van bestuur is daarom voornemens om de twee locaties van de Sterrenschool Stadskanaal samen te voegen op de locatie van OBS De Oleander. De locatie Westerschool zal daarmee sluiten. De intentie is om snel duidelijkheid te kunnen verschaffen en kinderen zo snel mogelijk het onderwijs te bieden waar ze recht op hebben. Het college van bestuur is daarom voornemens om de samenvoeging per 1 augustus 2017 te realiseren. Tenzij dat dit niet haalbaar blijkt, in dat geval zal het tijdpad aangepast moeten worden.

1.2 Wettelijke kader

Sluiting van OBS Westerschool is een belangrijke organisatorische wijziging in de zin van de WMS. De MR heeft op grond van artikel 11 lid 1 sub c WMS een adviesrecht over deze organisatiewijziging.

Het advies, conform artikel 11 lid 1 sub c leidt tot het opstellen van een regeling gevolgen voor ouders/leerlingen (artikel 13 lid 1 sub a) en personeel (artikel 12 lid 1 sub a). Beide geledingen van de MR hebben een instemmingsrecht. Vanwege de werkbaarheid en transparantie wordt aan beide geledingen dezelfde volledige regeling voorgelegd. De instemming kan slechts gegeven dan wel onthouden worden voor het deel dat voor de betreffende geleding van toepassing is.

De adviesaanvraag over organisatorische wijziging en het instemmingsverzoek met de regeling gevolgen zijn twee aparte vragen aan de medezeggenschapsraad. Als eerste ligt het sluitingsbesluit voor.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk twee geven we inzicht in de ontwikkelingen van het aantal leerlingen. In hoofdstuk drie gaan we in op de onderwijskundige visie en uitgangspunten van de school. De financiële kaders en formatieve uitgangspunten zijn in hoofdstuk vier weergegeven. Tot slot zijn de conclusies in hoofdstuk vijf opgenomen.

2 Ontwikkeling aantal leerlingen

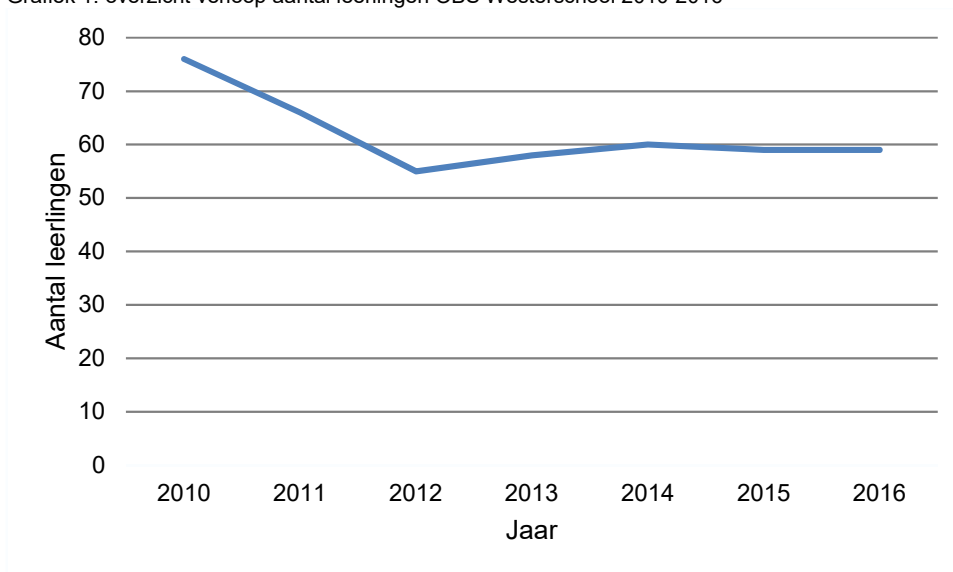
2.1 Ontwikkeling aantal leerlingen

De afgelopen jaren is het aantal leerlingen op OBS Westerschool met ongeveer 27% gedaald. Deze daling zien we al vanaf 2010.

Tabel 1: verloop aantal leerlingen Westerschool (per 1 oktober)¹

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
15AS01 Westerschool	76	66	55	58	60	59	59

Grafiek 1: overzicht verloop aantal leerlingen OBS Westerschool 2010-2016

2.2 Prognose aantal leerlingen

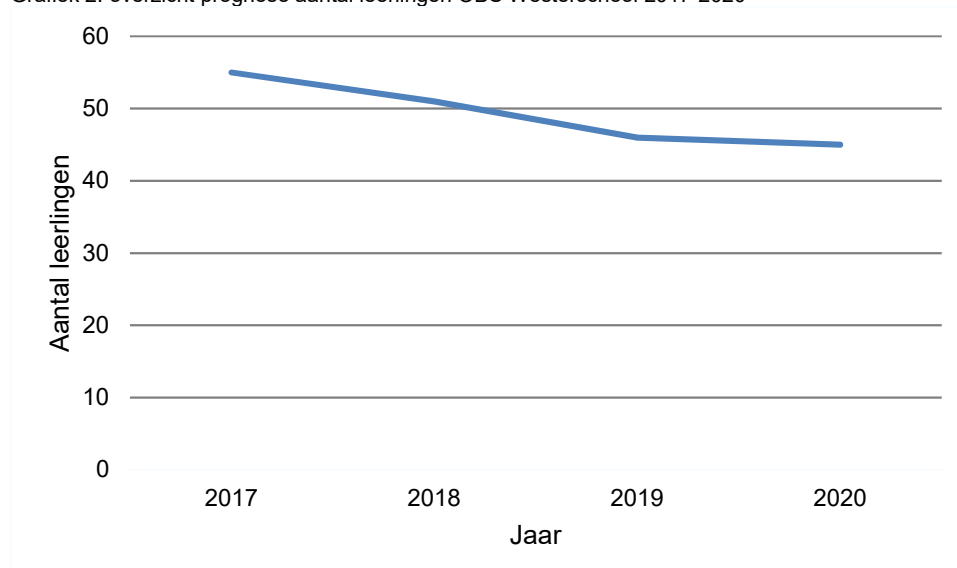
Het aantal leerlingen leek zich de afgelopen jaren te stabiliseren. Maar door bijvoorbeeld de (onderwijskundige) ontwikkelingen en het verloop binnen het team zet de daling toch weer door.

Tabel 2: prognose aantal leerlingen OBS Westerschool

	2017	2018	2019	2020
Onderbouw	23	23	18	16
Bovenbouw	32	28	28	29
Totaal	55	51	46	45

¹ Bron: leerlinggegevens DUO.

Grafiek 2: overzicht prognose aantal leerlingen OBS Westerschool 2017-2020

Bovenstaande moet echter al weer worden bijgesteld. Op basis van de huidige verwachtingen zal het komend schooljaar met ongeveer 50 leerlingen starten. Dat heeft een negatief effect op de bovenstaande prognose.

Tabel 3: aangepaste verwachting aantal leerlingen OBS Westerschool

	2017	2018	2019	2020
OBS Westerschool 15AS01	50	46	41	40

3 Onderwijskundige uitgangspunten

De missie en visie van OBS Westerschool, zoals beschreven in de schoolgids, gaat uit van verzorgen van goed en modern onderwijs. Het onderwijs in de school moet met units ingericht zijn. Jonge leerlingen leren daarbij van oudere leerlingen. Oudere leerlingen leren zorg te hebben voor de jonge leerlingen. Binnen de units krijgen de leerlingen instructie op verschillende niveaus en jaargroepen. De indeling is als volgt:

- Groepen 1 en 2 vormen unit 1
- Groepen 3, 4 en 5 vormen unit 2
- Groepen 6, 7 en 8 vormen unit 3

Conform bovenstaande missie en visie werkt de leerkracht met drie instructieniveaus: de groep die genoeg heeft aan de basisinstructie, de groep die naast de basisinstructie nog extra (verlengde) instructie nodig heeft en de groep die met minder instructie al eerder aan het werk kan en eventueel extra verrijkende stof aangeboden krijgt. Als leerlingen niet mee kunnen in de basisinstructie, komen ze in de verlengde instructie.

De leerkracht heeft dus minimaal rekening te houden met zes leerlijnen in unit 1 en negen leerlijnen in units 2 en 3 (hierbij houden we nog geen rekening met passend onderwijs) als we uitgaan van de vorming van drie units/drie groepen.

In de praktijk is deze missie en visie niet ingevoerd. De leerlingpopulatie en problematiek vraagt om een andere invulling. In het schooljaar 2016-2017 zijn daarom de volgende groepen ingericht:

- Groep 1,2
- Groep 3,4
- Groep 5,6
- Groep 6,7

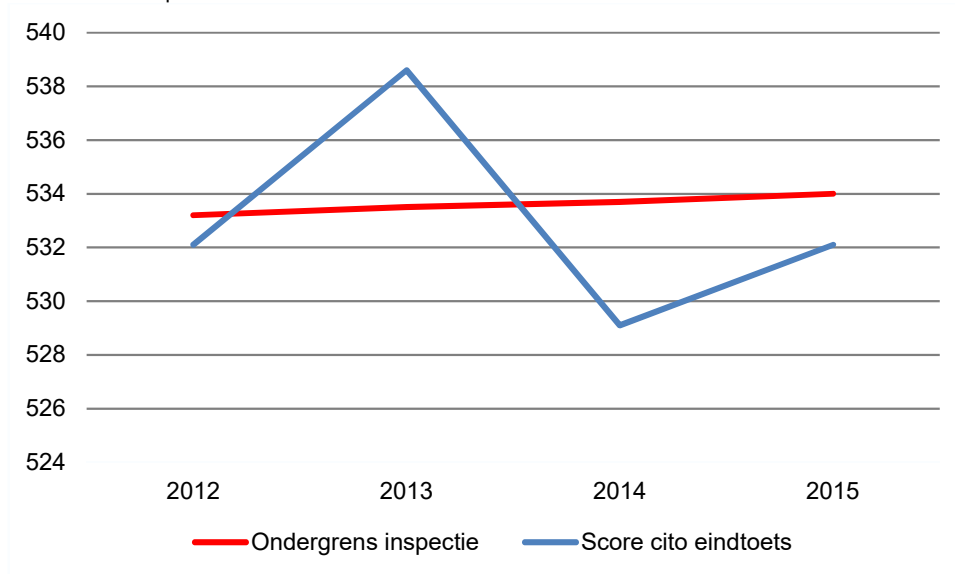
Eén van de groepen (met 11 leerlingen) wordt vanwege de problematiek in de groep zelfs gesplitst.

De afgelopen jaren is te zien dat de scores op de cito eindtoets, op één jaar na (2013), onder de norm van de onderwijsinspectie liggen.

2012	2013	2014	2015	2016
532	538,6	529,1	532,5	524,5
Onder de inspectienorm	Boven de inspectienorm	Onder de inspectienorm	Onder de inspectie norm	Onder de inspectienorm

De eindresultaten in 2016 hebben zich niet positief ontwikkeld. De school heeft deelgenomen aan de IEP-toets en wederom (ver) onder de inspectienor gescoord.

Grafiek 3: verloop cito eindscores

Ook de opbrengsten op het gebied van rekenen, taal, enz² liggen vrijwel in alle jaargroepen onder het landelijk gemiddelde. Sinds maart 2015 zijn diverse inventies gepleegd om de onderwijskwaliteit te verbeteren:

- 1 In maart 2015 is een externe audit uitgevoerd op OBS Westerschool. Hieruit bleek dat OBS Westerschool op meerdere onderdelen van de opbrengsten, onderwijsleerproces, zorg en begeleiding en kwaliteitszorg onvoldoende scoorde. Dat paste overigens binnen het OPRON-brede beeld, waarbij OPRON-breed op basis van externe audits en een gerichte verbeteraanpak met verbeterplannen, kwaliteitsmeting van het didactisch handelen door middel van vaardigheidsmeters etc. een breed en intensief verbeterprogramma is opgestart, inclusief grote extra investeringen OPRON-breed. Dit is verantwoord in de begrotingen en jaarrekeningen van de jaren 2014 en 2015.
- 2 Daarna volgde een intensief verbetertraject op de school. De toenmalige directeur heeft vervolgens op eigen initiatief de organisatie verlaten. Het idee was om daarna een fasedirecteur voor de school te benoemen, die gedurende een periode van twee jaar de tijd en de ruimte zou krijgen om de school te verbeteren.
- 3 OPRON-breed speelde toen het verbetertraject rondom zorg en begeleiding, daar is een OPRON-brede aanpak voor beschreven en ontwikkeld, die nu op alle scholen wordt doorgevoerd. Daarbij hoort onder andere de omzetting van de taak IB naar een gespecialiseerde functie.
- 4 Tevens is Scholengroep OPRON in die tijd overgestapt naar werkgelegenheidsbeleid, gericht op behoud van personeel en het creëren van mogelijkheden om structureel nieuwe mensen aan Scholengroep OPRON te binden. Behoud en duurzame verbetering van de kwaliteit van het personeelsbestand is de grote opgave voor Scholengroep OPRON.
- 5 De uiteindelijk benoemde fasedirecteur werd door diverse gerenommeerde interim-bureaus aanbevolen en na een selectieprocedure waar team en MR bij betrokken waren, heeft benoeming plaatsgevonden. Helaas werd de gevraagde kwaliteit niet waargemaakt en is mede na reacties van ouders op OBS Westerschool voor de zomer van 2016 het besluit genomen om deze directeur te vervangen. De onderwijsresultaten zakten verder weg en het ziekteverzuim werd hoger, onder andere omdat een aantal personeelsleden ver over de eigen

² BL 2012, DMT 2009, RW 2012, SP 2012 en WST 2013

grenzen waren gegaan en/of geconfronteerd werden met het functioneren. Op dit moment is het ziekteverzuimpercentage bijna 9%.

- 6 Er is een PO-raad brigadier ingezet vanaf het moment dat de school door de onderwijsinspectie als zwak is beoordeeld.
- 7 Bij aanvang van het schooljaar 2016-2017 is besloten om een compleet nieuwe start te maken. Het schooljaar is gestart met een nieuwe directeur, een nieuwe intern begeleider (IB'er) en een grotendeels vernieuwd team. Ook is besloten om voor de beide locaties van de Sterrenschool een extra groep in te richten en daarbovenop nog extra inzet van deskundigen/coaches etc.

In de praktijk zien we wel enige signalen van verbetering, maar die zijn niet krachtig genoeg. Op onderwijskundig, didactisch en pedagogisch vlak is er minimale vooruitgang. Passende begeleiding en onderwijs staan nog steeds onder druk. Het verbetertraject is veelomvattend en binnen de huidige context moeilijk op korte termijn haalbaar.

De komende maanden komt de onderwijsinspectie naar OBS Westerschool. De verwachting is, op basis van onze eigen beelden en oordeel, dat de onderwijsinspectie waarschijnlijk de school als zeer zwak zal beoordelen.

Bovenstaande heeft gevolgen voor ouders en leerlingen. We merken dat de ouders weinig/geen vertrouwen meer in de voortgang van de school hebben en dus in het onderwijs voor hun individuele leerling.

Er dreigt een vicieuze cirkel te ontstaan. Ouders en leerlingen vertrekken, de school krijgt daardoor minder bekostiging, er kunnen minder groepen gevormd worden, er is minder ruimte voor inzet voor verbetering, school kan zich daardoor komend schooljaar moeilijk/niet verbeteren.

4 Financiële en formatieve uitgangspunten

4.1 Financiële uitgangspunten

Door daling van het aantal leerlingen wordt het lastig om het onderwijs aan te kunnen bieden op de manier waarop wij dat willen. Daling van het aantal leerlingen leidt tot daling van de bekostiging en daarmee de formatieve inzet op de school.

Een andere factor is dat een nevenvestiging minder bekostiging krijgt dan een reguliere vestiging. De nevenvestiging ontvangt minder personele bekostiging (o.a. geen salaire toeslag schoolleider), maar wel grotendeels de bekostiging materiële instandhouding. Alleen heeft de nevenvestiging geen vaste voet in de leerlingafhankelijke vergoeding. Binnen Sterrenschool Stadskanaal is dat opgelost doordat er één directeur voor beide locaties is aangesteld.

Daarnaast heeft Scholengroep OPRON te maken met leegstand door daling van het aantal leerlingen, ook op OBS Westerschool. De leegstand betreft ongeveer 200m². Kosten voor schoonmaak en energie blijven gelijk, terwijl de bekostiging door daling van het aantal leerlingen daalt. Dit resulteert in een jaarlijkse overschrijving van ongeveer € 14.000,-.

De daling van de bekostiging door daling van het aantal leerlingen vormt het grootste financiële knelpunt.

4.2 Formatieve uitgangspunten

Op de Westerschool is de formatie op dit moment als volgt opgebouwd:

Tabel 5: personele bezetting OBS Westerschool op peildatum 31 maart 2017

Functie	fte
<i>Aanstelling onbepaalde tijd</i>	
Leerkracht LA	1,26
Schaal 7	0,21
<i>Aanstelling bepaalde tijd</i>	
Leerkracht LA	2,60
Schaal 4	0,35
Totaal	4,42

Op de locaties OBS Westerschool en OBS De Oleander is in totaal ook 1,00 fte extra ingezet aan ondersteuning.

OBS Westerschool en OBS De Oleander krijgen gezamenlijk formatie toegekend op basis van het aantal leerlingen op de eerste schooldag. Dat is op basis van de prognose 119 leerlingen op beide scholen, maar zoals we eerder hebben aangegeven moet dat mogelijk naar beneden worden bijgesteld. De verwachting is nu dat beide scholen op de eerste schooldag 80 leerlingen hebben. Een daling van 39 leerlingen (-33%).

Voor de twee locaties is volgend schooljaar 6,93 fte formatie beschikbaar. Met het te verwachten aantal leerlingen kunnen volgend schooljaar op OBS Westerschool hooguit 3 groepen gevormd worden. Met het te verwachten aantal groepen komen er, met de huidige leerlingpopulatie, te veel leerlijnen in een groep waardoor door de onderwijskwaliteit nog meer onder druk komt te staan, laat staan verbeterd. Tevens neemt de belasting van het personeel dan nog verder toe. Na samenvoeging zijn minimaal 4 (grotere) groepen te formeren en mogelijk 5.

5 Besluit

Op basis van de hierboven omschreven feiten is het college van bestuur voornemens om de locatie OBS Westerschool van Sterrenschool Stadskanaal samen te voegen met OBS De Oleander en daarmee de nevenvestiging OBS Westerschool (15AS01) per 1 augustus helaas te sluiten.

Kwalitatief goed openbaar basisonderwijs is onze kerntaak. De mogelijkheden om hieraan invulling te geven worden door krimp van het aantal leerlingen steeds minder. Laat staan het herstel van de huidige situatie. Binnen die context moeten moeilijke besluiten worden genomen om de kerntaak op een goede wijze uit te kunnen voeren.

De gevolgen daarvan worden in een regeling van de gevolgen uitgewerkt. Hierop hebben de oudergeleding en de personeelsgeleding separaat instemmingsrecht. Deze regeling van de gevolgen ontvangt de MR in een later stadium. Om de gevolgen in kaart te brengen en om de concentratie op 1 locatie voor te bereiden wordt een werkgroep ingericht van ouders, leerkrachten en directie.

Jan Paul ten Brink
Bestuurder
T 06-21814388

